

DrieGasthuizenGroep
Zorgzaam en gastvrij sinds 1246

Jaardocument zorginstellingen 2018

Stichting DrieGasthuizenGroep

Mei 2019

Inhoud

1	Algemene informatie	3
1.1	Kernactiviteiten en nadere typering	4
1.2	Juridische structuur	5
1.3	Organisatorische structuur.....	5
1.3.1	Normen voor goed bestuur.....	6
1.3.2	Raad van bestuur	6
1.3.3	Raad van toezicht.....	7
1.3.4	Medezeggenschap	8
2	Gang van zaken gedurende het boekjaar en stand van zaken op balansdatum	8
2.1	Financieel resultaat 2018.....	8
2.2	Strategie en ontwikkelingen in het verslagjaar	9
2.3	Personeel	11
2.4	Risicomanagement	12
2.5	Stand van zaken op balansdatum.....	13
2.6	Toekomst	13
3	Jaarrekening	14
4	Lijst met afkortingen	65

1 Algemene informatie

Hoofdopdracht

DrieGasthuizenGroep (DGG) is een zorgorganisatie voor senioren. Onze thuisbasis is Arnhem-Noord, maar ook elders in de provincie Gelderland bieden we diensten aan. Met roots die teruggaan naar de 13^e eeuw kunnen we bogen op een rijke historie. Tegelijkertijd zijn we ook een moderne en dynamische organisatie met een frisse en gezonde kijk op de toekomst.

Bij DGG zijn de wensen en behoeften van cliënten het uitgangspunt voor al ons handelen. Wij ondersteunen onze cliënten in het zo zorgeloos mogelijk zelfstandig ouder worden. Dit doen we bij de cliënt thuis, in het appartement dat de cliënt bij ons huurt of in onze woonzorgcentra. Flexibele woon-, service- en zorgvoorzieningen 24 uur per dag, 7 dagen per week direct beschikbaar. Een prettig leven, ook op hogere leeftijd, vinden wij een groot goed!

De cliënt merkt dat wij ons werk gastvrij, betrokken, ondernemend en flexibel uitvoeren met specifieke kennis op het gebied van ouderenzorg. Voor onze ketenpartners en financiers zijn wij een betrouwbare partner, bereid tot samenwerking en flexibel inspeland op vragen.

Ambitie

De gemiddelde levensverwachting neemt toe. Een hogere leeftijd brengt mensen levenservaring en wijsheid. Aan de andere kant brengt ouder worden doorgaans ook ongemakken met zich mee. Wij begrijpen dat dit een levensveranderende ervaring kan zijn voor cliënten en hun omgeving. Juist in deze fase van het leven willen wij van betekenis zijn.

Daarom bieden wij levensfasebestendige seniorenwoningen met een gemeenschappelijke ruimte en bijbehorende thuiszorg en services als een veilige entree, alarmering en maaltijden op maat. Is er meer zorg nodig? Dan kan de cliënt terecht bij onze woonzorgcentra. Ook daar bieden wij (medische) ondersteuning.

Kernwaarden

De basis van ons handelen is gastvrij, betrokken, ondernemend en flexibel.

Zo verwelkomt onze gastvrouw nieuwe bewoners en krijgen zij een thuiskomprogramma aangeboden. Daarbij vormt kennismaking met medebewoners en met DGG een belangrijk onderdeel. Onze restaurants en ontmoetingsruimtes zijn prettige plekken om met familie te vertoeven en dankzij een duidelijke bewegwijzering in onze gebouwen goed te vinden.

Onze betrokken medewerkers kennen en respecteren hun cliënten en voelen zich verbonden met hun werk en de organisatie. Werkzaamheden worden goed afgestemd met collega's, zodat iedereen van elkaar weet wie wat doet, en familie wordt actief betrokken bij de activiteiten en de zorg.

We zijn ondernemend in ons handelen, actiegericht en initiatiefrijk en wachten niet af.

Bij DGG durven we verantwoordelijkheid te nemen en willen we resultaten boeken. Onze insteek is steeds: hoe zorgen we ervoor dat het wél kan? Er is dan ook veel mogelijk bij ons.

Dit alles doen wij samen met de mensen in het sociale netwerk van de cliënt en met de inzet van vrijwilligers. Met speciale aandacht voor de lange levenservaring van de cliënt. Zodat de cliënten hun leven zo zelfstandig en prettig mogelijk kunnen voortzetten in gezelschap van anderen en in een veilige omgeving.

Bij ons werken specialisten in verschillende disciplines: verzorgenden, verpleegkundigen en artsen, maar ook paramedisch personeel, zoals fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, diëtisten, psychologen en ondersteunend personeel. Allen zijn zij, vanuit het eigen vakgebied, gespecialiseerd in het werken met ouderen en deskundig op het gebied van behandeling van mensen met chronische ziekten of complexe zorgvragen. Zij staan voor de cliënten klaar op het moment dat zij dat nodig hebben.

1.1 Kernactiviteiten en nadere typering

De kernactiviteiten van DrieGasthuizenGroep (DGG) bestaan in het verslagjaar uit publieke activiteiten op het terrein van wonen, zorg en welzijn. Deze activiteiten kunnen worden uitgesplitst in intra- en extramurale Wlz-, ZvW en Wmo-activiteiten. De primaire doelgroep van DGG wordt gevormd door cliënten met een leeftijd van 55 jaar en ouder. Voor het leveren van verpleging, verzorging en behandeling beschikt DGG over de onderstaande toelatingen.

Tabel Toelatingen

Wlz/Zvw-functies geleverd door het concern	
Huishoudelijke verzorging	ja
Persoonlijke verzorging	ja
Verpleging	ja
Ondersteunende begeleiding	ja
Activerende begeleiding	ja
Behandeling	ja
Verblijf op grond van de Wlz	ja

Overige toelatingen	
BOPZ verpleeghuis	ja
WGBO voor de verzorgingshuizen	ja
2 ^e compartiment ziektekostenverzekering	ja
Crisisopname	ja

Doelgroepen cliënten Wlz-zorg	
Somatische aandoening of beperking	ja
Psychogeriatrische aandoening of beperking	ja
Psychosociale problemen	ja

Het primaire werkgebied van de organisatie is Arnhem-Noord, waarbij intramurale zorg wordt geleverd in Arnhem aan cliënten woonachtig in:

- locatie Heijendaal
- locatie Drie Gasthuizen
- locatie Hoogstede
- locatie Klingelpoort
- locatie Westerkade

De thuiszorgorganisatie (TGG) levert extramurale zorg in Arnhem en omliggende gemeenten.

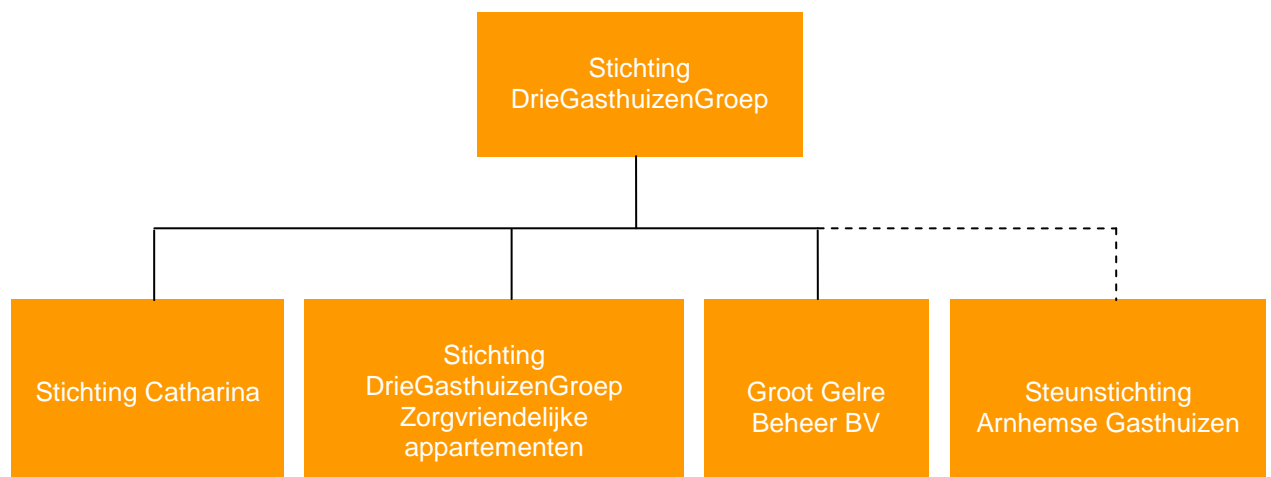
1.2 Juridische structuur

Stichting DrieGasthuizenGroep (DGG) heeft als algemeen nut beogende instelling ten doel het besturen van de dochters Stichting Catharina, Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen en Groot Gelre Beheer BV (GGB). Steunstichting Arnhemse Gasthuizen heeft ten doel het ondersteunen van Stichting DrieGasthuizenGroep en haar dochterinstellingen.

De kernactiviteiten van DGG zijn zorg, wonen en welzijn. De zorgactiviteiten zijn ondergebracht bij Stichting Catharina en Thuiszorg Groot Gelre. De activiteiten Wonen zijn ondergebracht bij Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen.

Tabel Algemene identificatiegegevens

Naam verslagleggende rechtspersoon	Stichting DrieGasthuizenGroep
Adres	Postbus 2023
Postcode	6802 CA
Plaats	ARNHEM
Telefoonnummer	026 - 354 94 15
Nummer Kamer van Koophandel	41051592
Voorzitter raad van bestuur Lid raad van bestuur	Mevr. A.G.R. Jansen en Mevr. C.M.W. Reesing-Som
Website	www.driegasthuizengroep.nl

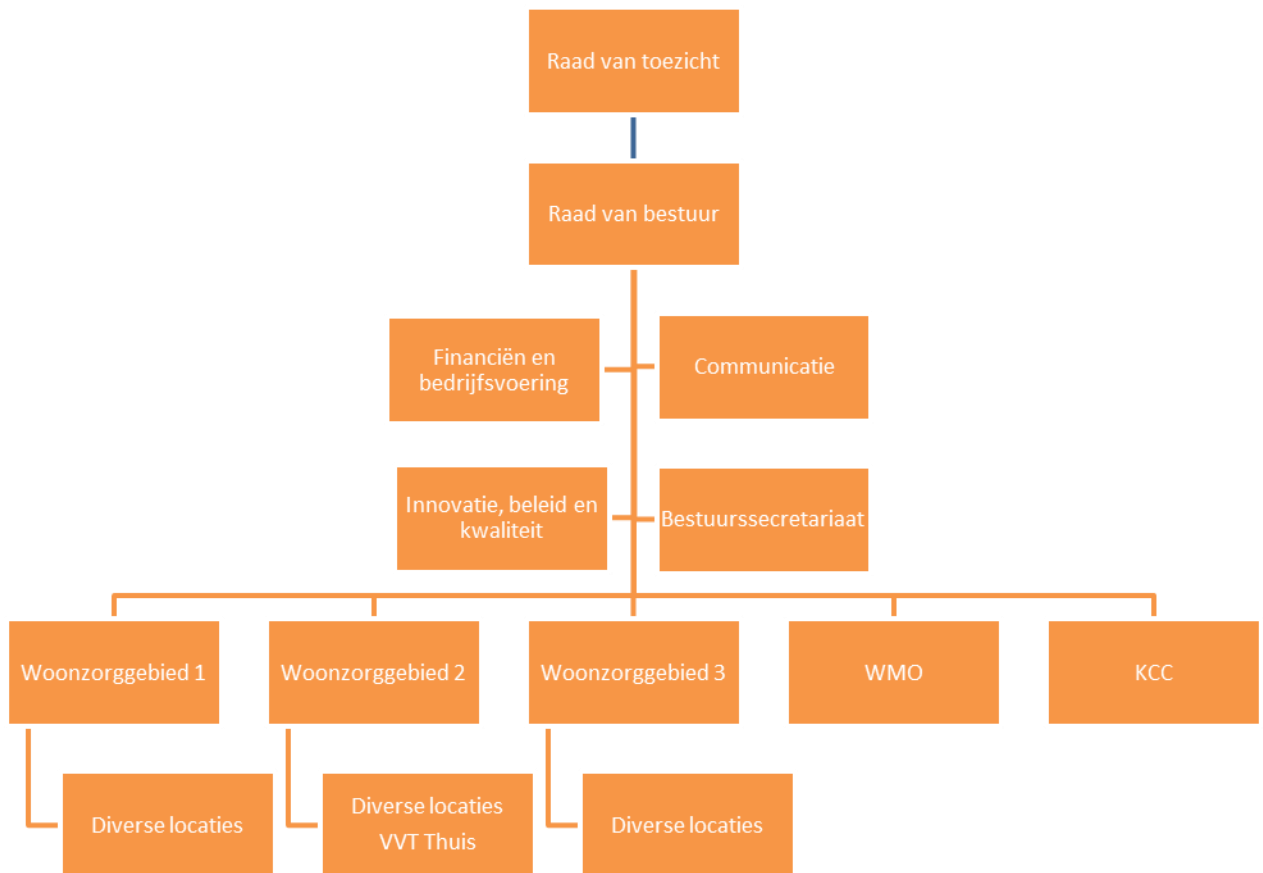

figuur 1: Juridische structuur van DrieGasthuizenGroep per 31-12-2018

1.3 Organisatorische structuur

De organisatie van Stichting DrieGasthuizenGroep (DGG) is afgebeeld in figuur 2.

De lijn- en stafdiensten zijn gezamenlijk en onder leiding van een tweehoofdige raad van bestuur, vanuit de eigen taak of functie, verantwoordelijk voor de koers van de organisatie. Op deze wijze wordt het strategisch beleid van de organisatie nader geoperationaliseerd.

figuur 2: Organogram van Stichting DrieGasthuizenGroep

DGG heeft één raad van bestuur (bestaande uit één voorzitter en één lid) en één raad van toezicht. In- en extern belanghebbenden kunnen invloed uitoefenen op het beleid van de organisatie via de medezeggenschapstructuur. Binnen de entiteiten Catharina, DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen en Thuiszorg Groot Gelre (TGG) is de exploitatie van DGG ondergebracht.

1.3.1 Normen voor goed bestuur

De Zorgbrede Governancecode is een bundeling van breed gedragen algemene opvattingen binnen de zorg over goed bestuur, toezicht en verantwoording. Een belangrijk element van het model is een strikte scheiding tussen de uitvoerende en toezichthoudende functies. DGG onderschrijft deze principes en voldoet hieraan.

1.3.2 Raad van bestuur

De samenstelling van de raad van bestuur en de bezoldiging staat toegelicht in paragraaf 3.1.9 van de geconsolideerde jaarrekening en in DigiMV.

Ten aanzien van de bezoldiging van de bestuurders volgt de raad van toezicht (RvT) de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging wordt jaarlijks aangepast aan de generieke loonontwikkeling van de cao Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT). De beloning van raad van bestuur voldoet aan de WNT-eisen en zit niet in de overgangsregeling.

De raad van bestuur (RvB) heeft een eigen reglement, opgesteld vanuit de Zorgbrede

Governancecode. Daarin staan richtlijnen en criteria beschreven ten aanzien van het handelen als RvB, zoals positionering, verantwoordelijkheid en verantwoording, besluitvorming en deskundigheid. De RvB voert maandelijks overleg met de voorzitter van de RvT. In dit overleg worden actuele zaken besproken en de eerstvolgende vergadering van de RvT wordt vanaf 2019 met de agendacommissie voorbereid.

1.3.3 Raad van toezicht

De samenstelling van de raad van toezicht en de bezoldiging staan toegelicht in paragraaf 3.1.9 van de geconsolideerde jaarrekening en in DigiMV. De nevenfuncties van de toezichthouders staan gespecificeerd in DigiMV.

De raad van toezicht bestaat statutair uit vijf tot zeven leden. Het aantal leden bedraagt ultimo 2018 zes. De RvT is een onafhankelijk orgaan. Geen van de leden heeft op enigerlei andere wijze een verbinding met Stichting Catharina, Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen, Steunstichting Arnhemse Gasthuizen en Groot Gelre Beheer B.V., dan uit hoofde van het lidmaatschap van de raad van toezicht van Stichting DrieGasthuizenGroep. De in DigiMV gespecificeerde (neven)functies van de leden vormen naar het oordeel van de RvT geen belemmering voor het functioneren als lid van de RvT.

De raad van toezicht heeft drie commissies ingesteld:

- auditcommissie
- commissie Werkgeverschap
- commissie Kwaliteit en veiligheid

De RvT is betrokken bij de organisatie en bewust frequent aanwezig op de diverse locaties van DGG. De raad hecht veel waarde aan vertegenwoordiging bij formele en informele bijeenkomsten van diverse gremia en op diverse locaties.

De RvT heeft een eigen reglement. Daarin staan richtlijnen en criteria beschreven over het handelen als raad van toezicht, zoals positionering, verantwoordelijkheid en verantwoording, besluitvorming en deskundigheid. De externe accountant informeert de RvT met een accountantsverslag naar aanleiding van de jaarlijkse controle. De RvT en de externe accountant voeren ten minste eenmaal per jaar overleg.

De leden van de RvT van Stichting DrieGasthuizenGroep ontvingen over 2018 een brutovergoeding. Deze vergoeding is vastgesteld conform de richtlijnen van de NVTZ. Verder volgt de RvT in deze de WNT.

Vergaderingen raad van toezicht

In 2018 vergaderde de raad van toezicht zesmaal in aanwezigheid van de raad van bestuur. Tijdens de reguliere vergaderingen overlegt de raad van toezicht met de raad van bestuur over de exploitatie, strategie en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van Stichting DrieGasthuizenGroep.

De raad van toezicht heeft zijn goedkeuring verleend aan de jaarrekeningen en het jaardocument 2017 en de begrotingen 2019 van de stichtingen van DGG.

Ook heeft de RvT zijn goedkeuring verleend aan het besluit van de raad van bestuur inzake overdracht van de onroerende zaken behorende bij dienstencentrum Petersborg en Complex 20 Arnhem-Noord en aan het besluit van de raad van bestuur inzake vaststelling van het Reglement Rentmeester. Verder heeft de RvT zijn goedkeuring gegeven aan de RvB om een procesplan om de concentratie van DrieGasthuizenGroep en Attent voor te bereiden.

Ook is het fiscaal beleidsplan goedgekeurd.

De RvT heeft tot slot zijn goedkeuring gegeven aan het besluit van de raad van bestuur over de benoeming van het bestuur van Steunstichting Arnhemse Gasthuizen per 1 januari 2019.

De RvT heeft de volgende documenten vastgesteld: het treasurystatuut Steunstichting Arnhemse Gasthuizen van december 2018, het beleggingsstatuut Steunstichting Arnhemse Gasthuizen van december 2018 en de herziene statuten van Steunstichting Arnhemse Gasthuizen ingaande 1 januari 2019.

In april zijn er twee toezichthouders benoemd voor een tweede zittingsperiode. Per november zijn er twee nieuwe toezichthouders benoemd; een ervan is per 1 januari 2019 benoemd tot voorzitter.

In april heeft de RvT een zelfevaluatie gehouden onder leiding van een externe deskundige. In juni vond er een tweedaagse plaats met RvT, RvB en deels ook MT-leden. Deze dagen stonden in het teken van samenwerking.

Strategisch-inhoudelijke bijdragen werden geleverd tijdens een bijeenkomst met het management en de medezeggenschapsorganen over de kaderbrief 2019.

1.3.4 Medezeggenschap

Cliënten worden vertegenwoordigd door een centrale cliëntenraad (CCR) en lokale cliëntenraden per woonzorglocatie en voor Thuiszorg Groot Gelre.

Voor huurders zijn er een (centrale) huurdersraad en een bewonerscommissie per appartementencomplex. Als er geen bewonerscommissie is, wordt er gewerkt met contactpersonen.

In het kader van de medezeggenschap voor medewerkers heeft de organisatie een ondernemingsraad (OR).

De CCR, huurdersraad en OR brengen ieder op basis van de voor hen geldende wetten advies uit over diverse onderwerpen.

De CCR, huurdersraad en OR rapporteren ieder in een eigen jaarverslag.

2 Gang van zaken gedurende het boekjaar en stand van zaken op balansdatum

2.1 Financieel resultaat 2018

De som der bedrijfsopbrengsten stijgt in 2018 met € 1.462.587 t.o.v. 2017 naar € 45.742.080, per omzetcategorie wordt de ontwikkeling nader toegelicht.

De opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning 2018 zijn ten opzichte van 2017 gestegen met € 1.323.740 naar € 41.644.602. De stijging van het budget wordt gerealiseerd in het segment intramuraal als gevolg van een gestegen bezettingsgraad, toename van de zorgwaarde en hogere tarieven.

De overige bedrijfsopbrengsten stijgen met € 89.867 naar € 3.627.879, vanwege gestegen huuropbrengsten bij de woningstichting. De subsidies zijn in 2018 met € 48.980 gestegen tot € 469.599 vanwege hogere rijkssubsidies, waaronder loonkostensubsidies.

Het geconsolideerde positieve resultaat over 2018 bedraagt € 1.906.357. Ten opzichte van 2017 is dit een stijging van € 919.271, belangrijkste verklaring is de boekwinst bij Zorgvriendelijke appartementen die is verbonden met de verkoop van onroerend goed.

De zorgactiviteiten zijn per saldo positief, maar verschillen sterk per segment. Het resultaat van het segment intramuraal bedraagt € 1.557.020 en het resultaat van het segment extramuraal bedraagt minus € 1.095.753.

Het negatieve resultaat van de enkelvoudige jaarrekening van DrieGasthuizenGroep (groepshoofd) bedraagt minus € 1.095.753. Dit wordt volledig veroorzaakt door het negatieve resultaat van de deelneming Groot Gelre Beheer BV. Eind 2018 is sprake van een negatief enkelvoudig Eigen Vermogen van € 1.378.221.

Het geconsolideerde Eigen Vermogen van Stichting DrieGasthuizenGroep bedraagt € 40.549.789. Het positieve resultaat van dochterinstelling Catharina bedraagt € 1.557.020, het positieve resultaat van dochterinstelling DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen bedraagt € 1.445.092 en het negatieve resultaat van Groot Gelre Beheer bedraagt € 1.095.753.

In onderstaande tabel zijn de resultaten per segment weergegeven.

Resultaat per segment

Resultaat per segment	2018	2017
Intramuraal (Stichting Catharina)	€ 1.557.020	€ 802.768
Extramuraal (GGB)	minus €1.095.753	€ 1.439
Woningstichting en holding (excl. resultaat deelneming)	€ 1.445.092	€ 182.879
Totaal	€ 1.906.357	€ 987.086

Resultaatratio

Resultaatratio groep	2018	2017
Resultaatratio: Zorgprocessen intramuraal en extramuraal	1,1 %	1,9 %
Resultaatratio: totaal	4,2 %	2,6 %

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten van DGG omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

2.2 Strategie en ontwikkelingen in het verslagjaar

In 2016 is een nieuw strategisch plan opgesteld voor de periode 2017-2020: *DrieGasthuizenGroep gaat door!* In dit plan staan de volgende speerpunten vermeld waar we staan in 2020.

- DrieGasthuizenGroep ondersteunt de cliënt, samen met hun eigen sociale netwerk en met vrijwilligers
- Het aanbod van wonen, zorg en services sluit aan op de diversiteit in cliënten; er is verschil en er is wat te kiezen.
- De medewerkers zijn gastvrij, betrokken, ondernemend, flexibel én goed opgeleid voor hun taak. Ze zijn er trots op om bij DrieGasthuizenGroep te werken.
- De thuiszorgteams werken wijkgericht en zelfsturend en vervullen een belangrijke rol in preventie en advies.
- In de locaties van DrieGasthuizenGroep wonen cliënten prettig en zo zelfstandig mogelijk, in gezelschap en van anderen en in een veilige omgeving.
- ParaGo is uitgegroeid tot een regionaal expertisecentrum met behandeling voor specifieke doelgroepen.
- Iedere cliënt heeft één aanspreekpunt, bij het eerste contact en bij een wijziging in de ondersteuningsvraag in de tijd. 24 uur per dag en 7 dagen in de week.

Op de website van ZorgkaartNederland zijn de cliëntwaarderingen te vinden. Er zijn in 2018 93 waarderingen uitgebracht met een gemiddeld cijfer van een 8,3. Ten opzichte van 2017 is de cliëntwaardering aanzienlijk gestegen (2017: gemiddeld cijfer 7,7).

In 2018 zijn 53 cliëntsignalen en/of klachten door de cliëntvertrouwenspersoon behandeld. De meeste cliëntsignalen hadden een relatie met bejegening en voeding. Persoonlijke eigendommen, communicatie en deskundigheid/professioneel handelen waren de daaropvolgende signalen. 46% van de bemiddelingen van alle klachten zijn naar tevredenheid van de cliënt en of familie opgelost.

In 2018 heeft de Externe Klachtencommissie Regio Arnhem twee officiële klachten van DrieGasthuizenGroep in behandeling gehad. Beide klachten waren ongegrond verklaard door de externe klachtencommissie. Van de geschillencommissie Verpleging, Verzorging en Thuiszorg is in 2018 geen gebruik gemaakt.

Met de overlegorganen CCR, Huurdersraad en Ondernemingsraad zijn de belangrijkste onderwerpen van 2018 besproken. Naast de reguliere zaken zoals begroting, jaarrekeningen en huurbeleid is ook de indeling van de woonzorggebieden (wisseling woonzorgmanager Heijendaal) besproken en het ondersteuningsprogramma Heijendaal van Waardigheid en trots. Daarnaast zijn AVG, benchmark en het klantcontactcentrum en evaluatie na overlijden besproken.

In 2018 is gewerkt volgens de uitgangspunten van het veiligheidsbeleidsplan dat een integraal veiligheidsbeleid beoogt. De beschrijvingen in het veiligheidsbeleidsplan zijn gericht op de cliëntveiligheid, veiligheid van werk, gebouwen en bedrijfsvoering.

Een integrale veiligheidscommissie bouwt aan een proactieve veiligheidscultuur, inventariseert risico's, zet acties uit en monitort deze weer.

Op het geformuleerde medicatiebeleid vindt continue monitoring plaats door een auditor en monitorteam. Op alle locaties worden jaarlijks medicatie- en hygiëneaudits uitgevoerd.

Het integraal veiligheidsbeleid en de daaruit voortgekomen veiligheidsexpedities is nog een nieuw fenomeen in Nederland. In het bijzonder is de brandweer hier erg over te spreken en promoot deze werkwijze van DrieGasthuizenGroep als 'good practice' op congressen en symposia.

Wat in 2018 een zorg was, en voor 2019 blijft, zijn de tarieven voor de thuiszorg. We hebben met al onze stakeholders weer een contract en zien dat deze per zorgverzekeraar en gemeente wisselend zijn. Het blijft wederom een opgave om de juiste medewerker bij de juiste vraag tegen het juiste tarief in te zetten.

Als onderdeel van het strategisch plan is door de ingebruikname van nieuwbouwlocatie Hoogstede begin 2018 de laatste stap gezet in de realisatie van onze huisvestingsambities. Deze omvat intramurale nieuwbouw voor Huis en Haard en het opplussen van bestaande extramurale zorgappartementen. In 2018 is voor alle locaties een nieuw meerjarenonderhoudsplan opgesteld met een looptijd van 15 jaar.

Ten behoeve van de nieuwbouw Hoogstede is begin 2018 een financieringsovereenkomst afgesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten.

In 2018 is voor geheel DrieGasthuizenGroep nieuwe financiële software geïmplementeerd (Exact Financials) en is de informatievoorziening verbeterd. De managementcontrol en interne beheersing is verder aangescherpt en de AO/IC is op orde.

DGG besteedt continu aandacht aan optimalisatie van processen en het voldoen aan wet- en regelgeving. Zo is in 2018 een plan opgesteld voor het Kwaliteitsbudget en is er veel aandacht besteed om het primaire proces verder te optimaliseren.

In 2018 is met succes de externe opvolgingsaudit 2 doorlopen en is het HKZ-certificaat verleend tot 1 januari 2022.

In 2018 is de integratie van de thuiszorgorganisatie TGG binnen DGG gerealiseerd. De gemeenschappelijke raad van bestuur en managementteam heeft in 2018 met succes samengewerkt en de ondersteunende diensten zijn op concernniveau geïntegreerd.

De begroting en de informatievoorziening zijn ingericht op het niveau van woonzorggebieden, dit zijn de resultaatverantwoordelijke eenheden van DGG. Wel wordt hierbinnen onderscheid gemaakt naar de fysieke locaties. Deze zijn ook gedefinieerd als de kasstroomgenererende eenheden in het kader van de bedrijfswaardeberekeningen die jaarlijks worden opgesteld.

De begrotingscyclus en de managementinformatie van de dochterinstellingen van DGG is op concerniveau geïntegreerd en geconsolideerd.

Op basis van het Strategisch Plan *DrieGasthuizenGroep gaat door! 2017 – 2020* en het daarvan afgeleide informatieplan, zijn doelstellingen op het terrein van informatisering gerealiseerd.

Ook is 2018 veel aandacht besteed om te voldoen aan de Europese wet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Zo zijn verwerkersovereenkomsten afgesloten, zijn autorisatiestructuren geoptimaliseerd, is de awareness verbeterd en is er een commissie informatiebeveiliging die rapporteert aan de raad van bestuur.

2.3 Personeel

Binnen DrieGasthuizenGroep, en vooral specifiek voor Thuiszorg Groot Gelre, is het aantal cliënten en cliëntmutaties fors toegenomen. Medio 2018 gaven collega-aanbieders aan niet altijd aan de vraag te kunnen voldoen i.v.m. toenemende personeelstekorten, die vooral ook erg zichtbaar en voelbaar zijn rond het zomerreces of tijdens ziekteperioden. DrieGasthuizenGroep heeft het gehele jaar zorg kunnen inzetten door met de cliënten, mantelzorg, vrijwilligers en collega-aanbieders de mogelijkheden te onderzoeken.

Om onder andere aan deze vraag te kunnen voldoen heeft DGG in 2018 een aantal expliciete acties losgelaten;

- continue actieve werving van medewerkers en leerlingen, het bieden van stageplaatsen en de medewerkers bij te scholen. Hiermee zijn we in staat om alle vormen van zorg te bieden en te kunnen op- en afschalen wanneer nodig.
- Inzet praktijkbuddy. De praktijkbuddy geeft de nieuwe medewerker een warm welkom en zorgt voor een gedegen inwerkperiode. Hiermee hebben we een stukje extra begeleiding geboden waarmee nieuwe medewerkers voldoende uitgerust zijn om aan de cliëntvraag te voldoen. Er is een start gemaakt met zelfroosteren. Hierdoor kunnen medewerkers zelf hun rooster samenstellen en in overleg met directe collega's zorgdragen voor een ideaal rooster rondom de cliëntvraag. Kortom werk en privé zijn meer in balans en medewerkers hebben meer mogelijkheden.
- Onze medewerkers moeten zich kunnen blijven ontwikkelen, op een zodanige manier dat dit past bij hun levensfase, ook hier is meer expliciete aandacht voor geweest. Meer maatwerk, minder standaardisatie in ontwikkelpatronen.
- We zijn continu op zoek naar mogelijkheden, zo is ook het initiatief ontstaan rondom de zogenoemde stapelbanen. Dit is een initiatief tussen DGG en kinderopvang SKAR waarbij we medewerkers meer mogelijkheden willen bieden dan alleen een eigen functie maar ook de krachten branche-breed willen bundelen.
- De functie van woonassistent is ontstaan. De woonassistent is een medewerker, veelal zonder zorgachtergrond, die voor een aangenaam verblijf in de diverse huiskamers zorgt. Voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt op deze wijze de drempel verlaagd om weer aan het werk te kunnen.

Wat DGG uniek maakt voor medewerkers en stagiaires is dat zij kennis en ervaring kunnen opdoen binnen de gehele cliëntketen. Dat wil zeggen van wonen thuis tot een tijdelijke of definitieve opname in een van de woonzorgcentra en palliatieve zorg, al dan niet in een hospice.

We moeten constateren dat de krapte op arbeidsmarkt in 2018 fors is toegenomen en dit zal de komende jaren niet minder worden. Uiteraard sluiten wij ons aan bij de initiatieven die vanuit de regio en

de branche worden ingezet. Verder kiest DGG er voor om in gesprek te blijven met haar medewerkers, houdt de lijnen kort en streeft er naar om de medewerkers optimaal te faciliteren.

Onze stakeholders hebben met enige regelmaat hun tevredenheid uitgesproken en DGG geprezen om haar innovatie. Dit heeft geresulteerd in deelname aan diverse pilots binnen de Zvw en Wmo. Wij delen dit graag met onze medewerkers. Hiermee wordt de betrokkenheid vergroot en men geeft aan zich trots en gewaardeerd te voelen!

2018 was wederom een veelbewogen, maar mooi jaar waarin we gastvrij, betrokken, ondernemend en flexibel bleven werken aan het ondersteunen in het zo zorgeloos mogelijk zelfstandig ouder worden van onze cliënten.

2.4 Risicomanagement

In het verslagjaar hebben de volgende thema's de nadrukkelijke aandacht gehad van de raad van bestuur en het management.

In het eerste kwartaal van 2018 zijn als gevolg van de herstructurering van verpleeghuis Heijendaal minder ELV-cliënten opgenomen dan verwacht. In het 2^e kwartaal is een separate afdeling voor **Eerstelijnsverblijf (ELV)** gerealiseerd. In de loop van 2018 is de bezetting op peil gekomen. Aangezien ELV vanaf 2017 wordt ingekocht door de zorgverzekeraars is het contracteringsrisico relatief groot. Maandelijks wordt per zorgverzekeraar de levering van ELV getoetst aan de afspraak. Indien een overschrijding dreigt wordt afgestemd met de zorgverzekeraar om de productieafpraak bij te stellen. Dit proces loopt goed, alleen bij één zorgverzekeraar was over 2018 sprake van een geringe overproductie die waarschijnlijk niet vergoed zal worden.

Het grootste risico voor Thuiszorg Groot Gelre (TGG) is dat de **geleverde productie** niet volledig wordt vergoed. De wijkverpleging wordt direct door zorgverzekeraars gecontracteerd voor hun verzekerden. Dit betekent dat er meerdere contractpartners zijn, waardoor per zorgverzekeraar sprake is van een risico op overschrijding van het productieplafond. Het monitoren en sturen op gecontracteerde zorg is relatief complex, omdat niet de regio waar een cliënt woont bepaalt waar de zorg gedeclareerd moet worden, maar waar de cliënt verzekerd is. Voor 2018 is bij enkele zorgverzekeraars sprake van een overschrijding door een sterke stijging van de geleverde zorg in november/december. Met de betreffende zorgverzekeraars zijn we in overleg met als doel de productieafpraak bij te stellen.

Persoonsvolgende bekostiging Wlz

In principe geldt voor de geleverde zorg in de Wlz geen productierisico, er wordt gefinancierd op basis van persoonsvolgende bekostiging. Indien het macrokader wordt overschreden hanteert het Zorgkantoor zo nodig een tariefkorting om binnen de budgettaire macrokaders te blijven. Er is dus sprake van een (ex post) tariefrisico. Voor 2018 wordt geen tariefkorting verwacht.

Extra middelen kwaliteitskader

Landelijk is extra budget beschikbaar gesteld door een verhoging van de tarieven in 2017 en 2018. In formele zin is nog niet duidelijk op welke wijze de inzet van de extra middelen in het kader van het kwaliteitskader verantwoord dienen te worden.

Ziekteverzuim

Het verzuim over 2018 bedraagt gemiddeld 6,8%. Voor een gezonde exploitatie op lange termijn is een lager verzuim van belang. In dit verband is het verzuimbeleid een belangrijk aandachtspunt voor het management.

Cao-wijzigingen

De thuiszorgorganisatie valt onder de cao VVT, wijzigingen in de cao leiden veelal tot hogere personeelskosten. In 2018 is bepaald dat voor de medewerkers Hulp bij Huishouding (HbH) per 1 april 2018 een hogere functieschaal van toepassing is. Dit effect is door gemeenten ten dele gecompenseerd in hogere tarieven.

Onderhoud

In 2018 is voor het vastgoed een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld waarin een betrouwbare inschatting is gemaakt van het instandhoudingsonderhoud voor de komende 15 jaren. Op basis van dit MJOP is de begroting 2019 opgesteld en zijn de modellen voor bedrijfswaardeberekeningen geactualiseerd.

Bedrijfswaarde

Voor de jaarrekening 2018 is de bedrijfswaarde van het onroerend goed bepaald. Indien de bedrijfswaarde ultimo 2018 lager is dan de boekwaarde dient een afwaardering plaats te vinden ten laste van het exploitatieresultaat. Op grond van het nieuwe MJOP kan een betrouwbare inschatting worden gemaakt van de invloed van het groot onderhoud op de bedrijfswaarde van de complexen.

Integrale belastingplicht

De belastingdienst heeft eind 2015 het standpunt ingenomen dat DrieGasthuizenGroep is vrijgesteld van vennootschapsbelasting van 2012 tot en met 2017. Voor het jaar 2018 heeft nog geen herbeoordeling plaats gevonden.

2.5 Stand van zaken op balansdatum

De besprekingen van het resultaat, de strategische ontwikkelingen en de risicoparagraaf geven een goed beeld voor de stand van zaken op balansdatum. Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden. In onderstaande tabel staat de solvabiliteitspositie van DGG weergegeven.

Solvabiliteit groep

Solvabiliteit groep	2018	2017
Solvabiliteit (totaal eigen vermogen/balanstotaal)	53,9 %	55,5 %
Vermogensratio (eigen vermogen/totaal opbrengsten)	88,6 %	87,3 %

Door een stijging van het balanstotaal is de solvabiliteit, ondanks het positieve resultaat ad € 1.906.357, licht gedaald.

2.6 Toekomst

Bij de toelichting op de strategie en ontwikkelingen in het verslagjaar zijn de speerpunten van het Strategisch Plan besproken, dit plan heeft een looptijd van 2017 tot en met 2020 en is dus ook richtinggevend voor de toekomst. De aldaar besproken thema's zijn relevant voor 2019 en volgende jaren. Op grond van het strategisch plan en actuele ontwikkelingen heeft de raad van bestuur voor 2019 een kaderbrief opgesteld, die leidend is voor het opstellen van de jaarplannen.

Arnhem, 21 mei 2019

A.G.R. Jansen
voorzitter raad van bestuur

C.M.W. Reesing-Som
lid raad van bestuur

3 Jaarrekening

INHOUDSOPGAVE

Pagina

3.1	Jaarrekening 2018	16
3.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2018	17
3.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2018	18
3.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018	19
3.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	20
3.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018	29
3.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	36
3.1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	37
3.1.8	Toelichting op de geconsolideerde gesegmenteerde resultatenrekening over 2018	38
3.1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2018	42
3.1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2018	48
3.1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2018	49
3.1.12	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	50
3.1.13	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018	51
3.1.14	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	55
3.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	56
3.1.16	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2018	57
3.2	Overige gegevens	59
3.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	60
3.2.2	Nevenvestigingen	60
3.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	60

3.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

3.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

3.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	62.402.588	62.588.318
Totaal vaste activa		<u>62.402.588</u>	<u>62.588.318</u>
Viottende activa			
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	2	1.144.112	982.996
Debiteuren en overige vorderingen	3	8.582.608	3.337.706
Liquide middelen	4	3.181.190	2.593.776
Totaal viottende activa		<u>12.907.910</u>	<u>6.914.478</u>
Totaal activa		<u><u>75.310.498</u></u>	<u><u>69.502.796</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	5	45	45
Bestemmingsfondsen		6.184.016	5.722.750
Algemene en overige reserves		<u>34.365.728</u>	<u>32.920.637</u>
Totaal groepsvermogen		40.549.789	38.643.432
Voorzeningen	6	913.268	1.207.418
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	7	26.408.677	18.662.875
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	8	7.438.764	10.989.071
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>7.438.764</u>	<u>10.989.071</u>
Totaal passiva		<u><u>75.310.498</u></u>	<u><u>69.502.796</u></u>

3.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	41.811.651	40.320.862
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	12	469.599	420.619
Overige bedrijfsopbrengsten	13	3.631.453	3.538.012
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>45.912.703</u>	<u>44.279.493</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	14	33.827.076	31.608.460
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	15	3.331.229	3.288.745
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	16	-1.611.144	428.823
Overige bedrijfskosten	17	7.670.082	7.144.927
Som der bedrijfslasten		<u>43.217.242</u>	<u>42.470.955</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		2.695.461	1.808.538
Financiële baten en lasten	18	-789.104	-821.452
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.906.357</u></u>	<u><u>987.086</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		461.266	804.207
Algemene en overige reserves		1.445.091	182.879
		<u>1.906.357</u>	<u>987.086</u>

3.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018	2017
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		2.695.461	1.808.538
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	14	3.331.226	3.288.747
- waardeverandering materiële vaste activa	15	-80.713	428.823
- mutaties voorzieningen	6	-294.150	-361.183
- boekresultaten afstoting vaste activa	12	0	-125.290
		2.956.363	3.231.097
Veranderingen in werkkapitaal:			
- vorderingen	3	-5.244.902	3.877.904
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	2	-161.116	-750.087
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	8	-1.036.900	-1.378.918
		-6.442.918	1.748.899
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-791.094	6.788.534
Ontvangen interest	17	10.331	19.047
Betaalde interest	17	-809.178	-812.858
		-798.847	-793.811
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-1.589.941	5.994.723
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-3.086.986	-6.133.850
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	22.201	277.677
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.064.785	-5.856.173
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	7	9.000.000	3.500.000
Verandering schulden aan kredietinstellingen	8	-2.503.664	-1.799.214
Aflossing langlopende schulden	7	-1.254.196	-4.832.167
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		5.242.140	-3.131.381
Mutatie geldmiddelen		587.414	-2.992.831
Stand geldmiddelen per 1 januari	4	2.593.776	5.586.607
Stand geldmiddelen per 31 december	4	3.181.190	2.593.776
Mutatie geldmiddelen		587.414	-2.992.831

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

3.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting DrieGasthuizenGroep is statutair (en feitelijk) gevestigd te Arnhem, op het adres Rijnstraat 71, en is geregistreerd onder KvK-nummer 09221030.

DrieGasthuizenGroep heeft ten doel het zonder winst oogmerk aanbieden van huisvesting, begeleiding, verzorging, verpleging, thuiszorg, behandeling en welzijnsdiensten.

Stichting DrieGasthuizenGroep staat aan het hoofd van DrieGasthuizenGroep te Arnhem.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- vaste activa - bijzondere waardeverminderingen.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting DrieGasthuizenGroep zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting DrieGasthuizenGroep.

De geconsolideerde maatschappijen hebben dezelfde grondslagen als Stichting DrieGasthuizenGroep.

Stichting DrieGasthuizenGroep te Arnhem staat aan het hoofd van een groep waarvan verder deel uitmaken:

- Stichting Catharina te Arnhem;
- Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen te Arnhem;
- Steunstichting Arnhemse Gasthuizen te Arnhem;
- Groot Gelre Beheer B.V. te Arnhem;
- Thuiszorg Groot Gelre B.V. te Arnhem;
- Groot Gelre Zorg B.V. te Arnhem.
- Advies en Bemiddeling Thuiszorg Arnhem B.V. te Arnhem;

Voor bovengenoemde B.V.'s bedraagt het aandeel in het geplaatste kapitaal 100%.

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi is de volgende stichting buiten de consolidatie gebleven:

- Steunstichting Arnhemse Gasthuizen te Arnhem.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Goodwill

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap. De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen. Negatieve goodwill valt vrij in de winst-en-verliesrekening voor zover lasten en verliezen zich voordoen, indien hier bij de verwerking van de overname rekening mee is gehouden en deze lasten en verliezen betrouwbaar zijn te meten. Indien geen rekening is gehouden met verwachte lasten of verliezen, dan valt de negatieve goodwill vrij in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa. Voor zover de negatieve goodwill uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa wordt het meerdere direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra de aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Een dergelijke aanpassing resulteert ook in een aanpassing van de (positieve of negatieve) goodwill met terugwerkende kracht. Ook is het mogelijk dat een eerdere schatting van de aanpassing van de verkrijgingsprijs moet worden herzien. Dergelijke aanpassingen van de verkrijgingsprijs, die worden verwerkt als schattingswijzigingen, resulteren ook in aanpassingen van de bepaalde (positieve of negatieve) goodwill. De aangepaste goodwill wordt prospectief afgeschreven vanaf het moment van de wijziging van de verkrijgingsprijs. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast.

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting DrieGasthuizenGroep.

3.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaats vindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen: 2% / 5%
- Machines en installaties: 5% / 10%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 10% / 20%

In de investeringen is geen bedrag aan geactiveerde rente opgenomen. Het totaal van de geactiveerde rente bedraagt ultimo boekjaar € nihil.

Groot onderhoud:

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen is in verband met de onzekerheden over de definitieve uitwerking van de beleidsvoornemens, de temporisering van de maatregelen, de gevolgen daarvan voor de omvang van de cliëntenpopulatie, de mogelijkheden tot externe verhuur van vrijgekomen appartementen e.d. een conservatief scenario uitgewerkt.

Intramuraal vastgoed

Stichting DrieGasthuizenGroep heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden (resultaatverantwoordelijke eenheden), en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2018.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- de resterende levensduur van de locaties (Klingelport tot en met 31-12-2064, Woonzorgcentrum Hoogstede tot en met 31-12-2067, Woonzorgcentrum Drie Gasthuizen tot 31-12-2035 en Verpleeghuis Heijendaal tot en met 30-6-2045);
- er wordt rekening gehouden met restwaarde grond indien deze in eigendom is;
- productiewaarde ZZP's is bepaald op basis van de begroting 2019, rekening houdend met een afbouw van de ZZP's 2/3;
- de onderhoudskosten en variabele lasten zijn opgenomen voor het niveau welke noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde van de levensduur in gebruik te houden;
- de verhuuropbrengsten zijn opgenomen op basis van de begroting 2019 en de verwachtingen voor de komende jaren;
- de disconteringsvoet bedraagt 3,1 % (2017: 3,5 %), gebaseerd op de WACC (Weighted Average Cost of Capital).

Extramuraal vastgoed

De reële waarde van de woningen wordt afhankelijk gesteld van de voorgenomen bestemming van complexen. De reële waarde van de onroerende zaken in exploitatie bestemd voor de verhuur is de bedrijfswaarde. De onroerende zaken kunnen voor langere of kortere termijn voor verhuur worden aangehouden.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen, wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

De bedrijfswaarde wordt gevormd door de contante waarde van de geprognosticeerde kasstromen uit hoofde van toekomstige exploitatieopbrengsten en toekomstige exploitatielasten over de geschatte resterende looptijd van de investering. Daarbij wordt rekening gehouden met de aard van het bezit.

Bij de bedrijfswaardeberekening gelden de volgende uitgangspunten:

- huurverhoging 2018 van 1,8%
- jaarlijkse huurverhoging van gemiddeld 2% (voorgaand jaar gemiddeld 2%)
- jaarlijkse huurderiving van 1% (voorgaand jaar 1%)
- jaarlijkse stijging van de variabele lasten van gemiddeld 2% (voorgaand jaar gemiddeld 2%)
- genormeerde variabele lasten (OZB, verzekering, algemeen beheer en inclusief klacht- en mutatieonderhoud) van € 3.837 per verhuureenheid ten aanzien van periode Strategisch plan (2017-2020), daarna € 3.174 (voorgaand jaar € 3.837 per verhuureenheid)
- genormeerde kosten van planmatig onderhoud per verhuureenheid van € 695 gemiddeld per jaar gebaseerd op de MJOB (meerjaren onderhoudsbegroting) gecorrigeerd voor investeringen (voorgaand jaar: € 695)
- restwaarde op basis van de geschatte grondwaarde aan het einde van de exploitatieperiode (voorgaand jaar tevens restwaarde grond)
- de verwachte opbrengstwaarde bij verkoop is niet ingerekend (voorgaand jaar idem)
- een disconteringsvoet van 3,1% (voorgaand jaar 3,5%) voor woningen gebaseerd op WACC (Weighted Average Cost of Capital)
- de periode waarover contant wordt gemaakt loopt parallel met de geschatte resterende levensduur van de complexen/investering (variërend van 25 tot 50 jaar), de minimale levensduur is gesteld op 25 jaar vanaf het moment van oplussen of 50 jaar vanaf bouwjaar.

De kasstroomprognoses zijn gebaseerd op redelijke en onderbouwde veronderstellingen die de beste schatting van de directie weergeven van de economische omstandigheden die van toepassing zullen zijn gedurende de resterende levensduur van het actief.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

De waardering van de voorraad wordt, onder meer vanwege het beperkte materieel belang, op nihil gesteld.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Stichting DrieGasthuizenGroep heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (Door toepassing van de effectieve-rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de vordering.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De gehanteerde disconteringsvoet voor de voorziening uitgestelde beloningen is 2,25% (2017: 2,25%). Voor de overige voorzieningen is vanwege de relatief korte looptijd een disconteringsvoet van 0% toegepast.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening uitgestelde beloningen:

De voorziening voor uitgestelde beloningen betreft een voorziening voor jubileumuitkeringen bij 12½-, 25- en 40-jarig dienstverband en uitkeringen bij pensioen, uit hoofde van cao-bepalingen en gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde met een disconteringsvoet van 2,25%.

Voorziening reorganisatie:

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie en is gevormd voor die groep medewerkers waarvoor een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De omvang van de voorziening en de hoogte van de dotatie wordt berekend op basis van de afspraken conform het sociaal plan en een inschatting van de overige kosten. De reorganisatievoorziening is een schatting van middelen die noodzakelijk zijn om de reorganisatie door te voeren. De reorganisatievoorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening arbeidsongeschiktheidskosten:

Deze voorziening is opgenomen ter dekking van de kosten van medewerkers die langdurig ziek zijn en naar verwachting zullen instromen in de WIA. Er is geen verzekering afgesloten ter dekking van de hiermee samenhangende kosten. De voorziening is bepaald rekening houdend met de kans van instroom in de WIA, berekend tegen 100% salariskosten in het eerste jaar en 70% in het tweede jaar, verhoogd met sociale lasten. De voorziening is nominaal gewaardeerd.

Voorziening verlieslatend contract:

Stichting Catharina had per 1-1-2018 een lopend huurcontract waarbij een negatief verschil zou ontstaan tussen de door stichting Catharina na de balansdatum te ontvangen prestatie en de door haar na de balansdatum te betalen huurverplichting. Voor dit negatieve verschil is ultimo 2017 een voorziening opgenomen. In 2018 is de huurovereenkomst voortijdig beëindigd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

3.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting DrieGasthuizenGroep heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting DrieGasthuizenGroep. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting DrieGasthuizenGroep betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2018 bedroeg de actuele dekkingsgraad 97,5%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan in 2027 aan het vereiste niveau van de dekkingsgraad te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting DrieGasthuizenGroep heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting DrieGasthuizenGroep heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

3.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de segmenten intramuraal, thuiszorg, woningstichting en holding.

- Stichting Catharina omvat het segment intramuraal.
- Groot Gelre Beheer B.V. en haar dochters omvat het segment extramuraal.

De overige activiteiten zijn verantwoord onder het segment woningstichting en holding.

3.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	47.182.180	46.154.251
Machines en installaties	12.834.622	13.036.778
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.317.138	2.578.611
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	68.648	818.678
	<u>62.402.588</u>	<u>62.588.318</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	62.588.318	60.299.650
Bij: investeringen	4.409.628	7.403.793
Af: afschrijvingen	3.331.229	3.220.423
Af: bijzondere waardeverminderingen	516.275	428.823
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	596.988	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	1.344.842	1.465.879
Boekwaarde per 31 december	<u><u>62.402.588</u></u>	<u><u>62.588.318</u></u>

Toelichting:

Er heeft een reclassificatie plaats gevonden voor MVA per 31-12-2017. Dit betreft een verschuiving tussen de categorieën bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting. Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.1.6.

Stichting DrieGasthuizenGroep heeft het juridisch en economisch eigendom van de materiële vaste activa.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 3.1.7.

Ultimo 2018 is het Dienstencentrum Petersborg tegen een vergoeding ad € 850.000 kosten koper overdragen van de Steunstichting Arnhemse Gasthuizen aan Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen.

Voor het boekjaar 2018 is de bedrijfswaarde voor de intramurale locaties bepaald. De bedrijfswaarde is op locatieniveau vergeleken met de boekwaarde. De bedrijfswaarde in het verslagjaar bedraagt € 47.783.000 (vorig jaar: € 41.922.000). Bij de kasstroomgenererende eenheid Klingelpoort/Hoogstede is de bedrijfswaarde ultimo 2018 (€ 15.884.000) hoger dan de boekwaarde (€ 14.059.000). Dit heeft in 2018 geresulteerd in een terugname van de cumulatieve bijzondere waardevermindering van € 434.488.

Voor het boekjaar 2018 is de bedrijfswaarde van de afzonderlijke extramurale vastgoedcomplexen opnieuw berekend. De uitkomsten hiervan zijn op complexniveau vergeleken met de boekwaarde. De bedrijfswaarde in het verslagjaar bedraagt € 43.366.000 (vorig jaar: € 43.626.000). Dit is een daling van € 260.000 ten opzichte van de bedrijfswaarde ultimo het vorige verslagjaar.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot Wlz

	<u>t/m 2017</u>	<u>2018</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€
Saldo per 1 januari	982.996		982.996
Financieringsverschil boekjaar	0	1.168.671	1.168.671
Correcties voorgaande jaren	8.293		8.293
Betalingen/ontvangsten	<u>-1.015.848</u>		<u>-1.015.848</u>
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-24.559</u>	<u>1.168.671</u>	<u>161.116</u>
Saldo per 31 december	<u>982.996</u>	<u>1.168.671</u>	<u>1.144.112</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

Stichting Catharina	c	a
Groot Gelre Beheer B.V.	c	a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	1.144.112	982.996
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>1.144.112</u>	<u>982.996</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-18</u>	<u>2017</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	25.223.674	23.200.122
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	193.003	196.734
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	24.248.005	22.401.315
Totaal financieringsverschil	<u>1.168.672</u>	<u>995.541</u>

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	920.241	1.342.374
Nog te factureren omzet	1.408.418	1.338.962
Vorderingen op groepsmaatschappijen:		
Rekening-courant ParaGo	116.132	0
Rekening-courant Steunstichting Arnhemse Gasthuizen	5.723.595	0
Vordering op UWV	128.186	0
Overige overlopende activa	0	73.699
Vooruitbetaalde bedragen	112.235	272.433
Overige nog te ontvangen bedragen	173.801	310.238
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>8.582.608</u>	<u>3.337.706</u>

Toelichting:

Er is € 118.377 (2017: €14.902) in mindering gebracht op de vorderingen op debiteuren voor mogelijke oninbaarheid. De toename wordt met name veroorzaakt door de gevormde voorziening dubieuze debiteuren door Groot Gelre Beheer B.V. ad € 105.289 in verband met openstaande vorderingen bij diverse gemeenten.

In het boekjaar is aan de groepsstichtingen 0,2% rente over de rekening-courant posities berekend. Er zijn geen zekerheden verstrekt en er is geen aflossingsschema overeengekomen.

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	3.180.095	2.593.474
Kassen	1.095	302
Totaal liquide middelen	<u>3.181.190</u>	<u>2.593.776</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

De gemiddelde rentevergoeding bedroeg in 2018 voor bedrijfsspaarrekeningen 0,1%.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

5. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsfondsen	6.184.016	5.722.750
Algemene en overige reserves	34.365.728	32.920.637
Totaal groepsvermogen	<u>40.549.789</u>	<u>38.643.432</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	<u>45</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>45</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	5.722.750	461.266	0	6.184.016
Totaal bestemmingsfondsen	<u>5.722.750</u>	<u>461.266</u>	<u>0</u>	<u>6.184.016</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	32.920.637	1.445.091	0	34.365.728
Totaal algemene en overige reserves	<u>32.920.637</u>	<u>1.445.091</u>	<u>0</u>	<u>34.365.728</u>

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-2018	31-dec-2017
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	1.906.357	987.086
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	0	0
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u>1.906.357</u>	<u>987.086</u>

6. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-18	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€	€
Reorganisatievoorziening	374.454	15.987	109.528	38.059	242.854
Voorziening uitgestelde beloningen	205.973	73.266	18.590	26.176	234.473
Voorziening arbeidsongeschiktheidskosten	208.744	307.755	72.408	8.150	435.941
Voorziening verlieslatend contract	418.247	0	196.535	221.712	0
Totaal voorzieningen	<u>1.207.418</u>	<u>397.008</u>	<u>397.061</u>	<u>294.097</u>	<u>913.268</u>

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-12-2018

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	312.066
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	601.202
hiervan > 5 jaar	184.138

Toelichting per categorie voorziening:

De reorganisatievoorziening is bestemd voor de kosten van afvloeiing medewerkers als gevolg van de reorganisatie.
De voorziening uitgestelde beloningen is bestemd voor uitkeringen bij dienstjubilea volgens de cao en is berekend volgens blijfkansberekeningen en een disconteringsvoet.
De voorziening arbeidsongeschiktheidskosten is bestemd voor de salariskosten van medewerkers waarvoor de verwachting aanwezig is dat zij na twee jaar instromen in de WIA.
De voorziening verlieslatend contract is bestemd voor de doorlopende huurverplichtingen (t/m 1 januari 2020) voor de locatie Op de Beek. De locatie Op de Beek is eind 2016 buiten gebruik gesteld. In 2018 is de huuroverkomst voortijdig beëindigd.

7. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-12-2017
	€	€
Schulden aan banken	11.788.501	11.335.375
Overige langlopende schulden	14.620.176	7.327.500
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan één jaar)	<u>26.408.677</u>	<u>18.662.875</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	19.495.042	20.709.180
Bij: nieuwe leningen	9.000.000	3.500.000
Af: aflossingen	982.167	4.714.138
Stand per 31 december	<u>27.512.875</u>	<u>19.495.042</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.104.198	832.167
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>26.408.677</u>	<u>18.662.875</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.104.196	832.167
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	26.408.683	18.662.875
hiervan > 5 jaar	19.899.646	15.235.741

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De volgende zekerheden zijn verstrekt:

- Rabobank: hypothecaire zekerheid op Rosendaalseweg/Bosweg 485 ad € 7.309.409 en verpanding inventaris
- Gemeente Arnhem: lening verstrekt ter financiering nieuwbouw Heijendaal, onder verpanding van eerste hypotheek
- BNG: hypothecaire zekerheid op onroerende zaken van WZC Hoogstede en Hoogstede ad € 11.000.000
- Steunstichting Arnhemse Gasthuizen: op eerste verzoek van schuldeiser wordt zekerheid verstrekt in de vorm van hypotheek of pandrecht

In de overige langlopende schulden zijn twee leningen met een verbonden partij van € 1.825.176 en € 3.000.000 opgenomen.
Voor deze lening is geen aflossingsschema overeengekomen en zijn geen zekerheden gesteld.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
Het kortlopend deel van de langlopende schulden is verantwoord onder de kortlopende schulden.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	2.503.664
Crediteuren	996.715	1.058.282
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.104.196	832.167
Belastingen en premies sociale verzekeringen	797.035	750.774
Schulden terzake pensioenen	121.923	228.143
Nog te betalen salarissen	416.364	411.669
Overige schulden:		
Schulden aan participanten:		
Rekening-courant Steunstichting Arnhemse Gasthuizen	0	806.185
Schulden aan RvT leden	9.257	0
Nog te verrekenen zorgverzekeraars	279.442	100.267
Nog te betalen kosten:		
Te betalen kosten	811.652	857.765
Energiekosten	21.891	48.913
Fonds SOZDGG	25.174	25.175
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Vooruitontvangen bijdragen gemeente Arnhem	0	900.000
Diverse posten	388.469	242.039
Vakantiegeld / Eindejaarsuitkering	1.147.284	1.037.207
Vakantiedagen	1.131.259	988.974
Overige overlopende passiva:		
Nog te betalen rentekosten	188.104	197.847
Totaal overige kortlopende schulden	<u>7.438.764</u>	<u>10.989.071</u>

Toelichting:

In het boekjaar is aan de groepsstichtingen 0,2% rente over de rekening-courant posities berekend. Er zijn geen zekerheden verstrekt en er is geen aflossingsschema overeengekomen.

9. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren zijn voor circa 82% geconcentreerd bij twee verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt minder dan € 1.000. De openstaande vorderingen uit hoofde van debiteuren hebben voor 98% een ouderdom van korter dan één maand. Voor de kredietrisico's inzake de overige vorderingen wordt verwezen naar de toelichting (3.1.5.3 Debiteuren en overige vorderingen).

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage gedurende de rentevaste periode, deze varieert van 5 tot 15 jaar. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurovereenkomsten

Met PCI is een huurovereenkomst afgesloten voor huur van printer- en kopieerapparatuur. De huurovereenkomst loopt tot 1 maart 2019. Op 31 december 2018 is de huurverplichting 2 maanden en bedraagt de totale waarde van deze overeenkomst € 7.000. In 2019 is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met een andere leverancier.

Met Steunstichting Arnhemse Gasthuizen zijn huurovereenkomsten afgesloten voor de huur van kantoorruimte en winkelruimte. De huurovereenkomst voor kantoorruimte loopt tot 1 mei 2020. Op 31 december 2018 is de restant huurperiode 16 maanden en de huurverplichting van de overeenkomst bedraagt € 67.109 (op basis van een huur ad € 12.583 per kwartaal). De huurovereenkomst voor winkelruimte loopt tot 1 november 2020. Op 31 december 2018 is de restant huurperiode 22 maanden en de huurverplichting van de overeenkomst bedraagt € 41.433 (op basis van een huuropbrengst ad € 5.650 per kwartaal).

De bedrijfsruimte, gelegen aan de Broekstraat 2 te Arnhem is gehuurd. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar en kan verlengd worden met een periode van telkens 1 jaar. De jaarlijkse huurprijs bedraagt € 5.632 en wordt jaarlijks geïndexeerd. Op 31 december 2018 is de huurverplichting 47 maanden en bedraagt de waarde van deze overeenkomst € 27.690.

De huurverplichtingen hebben een looptijd korter dan 5 jaar.

Bruikleenovereenkomst Drie Gasthuizen

Het woonzorgcentrum Drie Gasthuizen is gevestigd op grond die in bruikleen uitgegeven is door Steunstichting Arnhemse Gasthuizen. De bruikleenovereenkomst dateert van 2 mei 1992 en is uitgegeven voor onbepaalde tijd, hiervoor is Stichting Catharina jaarlijks een vergoeding van € 0,45 verschuldigd.

Erfpacht Watergaerde

De appartementen van Watergaerde zijn gebouwd op de grond die in erfpacht is uitgegeven door de Steunstichting Arnhemse Gasthuizen. Hiervoor betaalt de Stichting een jaarlijkse canon van € 16.613 en deze canon wordt eens per drie jaar geïndexeerd.

Juridisch eigendom

Het juridisch eigendom van de Beukenlaan en de Schelmseweg is in december 2018 tegen een vergoeding ad € 1.560.000 kosten verkoper overgedragen van Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen aan de Steunstichting Arnhemse Gasthuizen. Hierdoor ligt nu zowel het economisch- als het juridisch eigendom van de Beukenlaan en de Schelmseweg bij de Steunstichting Arnhemse Gasthuizen.

Integrale belastingplicht

De belastingdienst heeft op 5 november 2015 een definitief standpunt ingenomen ten aanzien van de mogelijke belastingplicht voor de vennootschapsbelasting van Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen. Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen is vrijgesteld van vennootschapsbelasting van 2012 tot en met 2017. Vanaf 2018 zal er een herbeoordeling plaatsvinden.

Fiscale eenheid omzetbelasting

Met ingang van 2 december 2011 vormen Stichting DrieGasthuizenGroep, Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen, Stichting Catharina en Groot Gelre Beheer B.V. en haar dochtermaatschappijen samen een fiscale eenheid voor de omzetbelasting, ieder is afzonderlijk hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van deze fiscale eenheid.

Investeringsverplichting

In 2018 is Stichting DrieGasthuizenGroep verplichtingen aangegaan in het kader van het moderniseren van de liften op Watergaerde. Ultimo 2018 bedraagt de resterende verplichting € 54.000.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn voornamelijk onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

3.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	61.890.759	21.972.476	5.702.106	2.062.204	91.866.173
- cumulatieve herwaarderingen	-1.744.002	-109.012	0	-1.243.526	359.785
- cumulatieve afschrijvingen	13.992.506	8.826.686	3.123.495	0	29.637.640
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>46.154.251</u>	<u>13.036.778</u>	<u>2.578.611</u>	<u>818.678</u>	<u>62.588.318</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	2.626.941	749.442	460.633	572.611	4.409.627
- afschrijvingen	1.570.743	1.060.610	699.875	0	3.331.228
- bijzondere waardeverminderingen	516.275	0	0	0	516.275
- terugname bijz. waardeverminderingen	487.976	109.012	0	0	596.988
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	84.352	1.322.641	1.406.993
cumulatieve herwaarderingen	-30	0	0	0	-30
cumulatieve afschrijvingen	0	0	62.121	0	62.121
per saldo	-30	0	22.231	1.322.641	1.344.842
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>1.027.929</u>	<u>-202.156</u>	<u>-261.473</u>	<u>-750.030</u>	<u>-185.730</u>
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	64.517.700	22.721.918	6.078.387	1.312.174	94.868.807
- cumulatieve herwaarderingen	-1.743.972	-109.012	0	-1.243.526	359.815
- cumulatieve afschrijvingen	15.591.548	9.778.284	3.761.249	0	32.826.034
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>47.182.180</u>	<u>12.834.622</u>	<u>2.317.138</u>	<u>68.648</u>	<u>62.402.588</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2% - 20%	5% - 20%	10% - 50%	0%	

Er heeft een reclassificatie plaatsgevonden voor MVA van Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen per 31-12-2017. Dit betreft een verschuiving tussen de categorieën bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting.

Eind 2018 is het Dienstencentrum Petersborg tegen een vergoeding ad € 850.000 kosten koper overdragen van de Steunstichting Arnhemse Gasthuizen aan Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen.

BIJLAGE

3.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Rest schuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€	€		€	
RABO 3039927000	30-06-92	7.309.409	40	hypothecair	3,34%	2.409.866	0	108.000	2.301.866	1.597.146	12	schema'	117.529	hypothecair
Gemeente Arnhem nr. 3039	01-12-05	15.300.000	40	hypothecair	4,29%	7.710.000	0	382.500	7.327.500	5.415.000	27	lineair	382.500	hypothecair
BNG 40.109416	02-01-15	4.500.000	15	hypothecair	3,02%	4.050.000	0	225.000	3.825.000	2.700.000	11	lineair	225.000	hypothecair
BNG 40.111033	03-07-17	3.500.000	15	hypothecair	2,75%	3.500.000	0	116.667	3.383.333	2.800.000	14	lineair	116.667	hypothecair
Steunst. Arnhemse Gasthuizen	01-01-11	12.025.000	10	onderhands	4,00%	1.825.176	0	0	1.825.176	0	3	bullet	0	geen
BNG 40.111402	02-01-18	3.000.000	15	hypothecair	2,74%	0	3.000.000	150.000	2.850.000	2.137.500	14	lineair	112.500	hypothecair
Steunst. Arnhemse Gasthuizen	01-12-18	3.000.000	20	onderhands	2,10%	0	3.000.000	0	3.000.000	2.250.000	20	lineair	150.000	geen
Steunst. Arnhemse Gasthuizen	01-12-18	3.000.000	20	onderhands	2,30%	0	3.000.000	0	3.000.000	3.000.000	20	bullet	0	geen
Totaal						19.495.042	9.000.000	982.167	27.512.875	19.899.646			1.104.196	

3.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

3.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

SEGMENT INTRAMURAAL

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	25.636.645	24.238.259
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	358.807	381.998
Overige bedrijfsopbrengsten	793.030	438.411
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>26.788.482</u>	<u>25.058.668</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	17.472.228	15.829.909
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.926.866	1.922.116
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	-434.488	253.823
Overige bedrijfskosten	5.548.214	5.535.336
Som der bedrijfslasten	<u>24.512.820</u>	<u>23.541.184</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	2.275.662	1.517.484
Financiële baten en lasten	-718.642	-714.716
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>1.557.020</u></u>	<u><u>802.768</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	1.557.020	802.768
	<u><u>1.557.020</u></u>	<u><u>802.768</u></u>

3.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

SEGMENT EXTRAMURAAL

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16.224.907	16.135.576
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	110.792	38.621
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>16.335.699</u>	<u>16.174.197</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	16.053.844	15.250.475
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	68.731	77.518
Overige bedrijfskosten	1.308.661	842.625
Som der bedrijfslasten	<u>17.431.236</u>	<u>16.170.618</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-1.095.537	3.579
Financiële baten en lasten	-216	-2.140
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-1.095.753</u></u>	<u><u>1.439</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	-1.095.753	1.439
	<u><u>-1.095.753</u></u>	<u><u>1.439</u></u>

3.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

SEGMENT WONINGSTICHTING/HOLDING

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Overige bedrijfsopbrengsten	2.788.522	3.046.628
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>2.788.522</u>	<u>3.046.628</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	301.003	528.076
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.335.632	1.289.111
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	-1.176.656	175.000
Overige bedrijfskosten	813.207	766.966
Som der bedrijfslasten	<u>1.273.186</u>	<u>2.759.153</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.515.336	287.475
Financiële baten en lasten	-70.246	-104.596
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>1.445.090</u></u>	<u><u>182.879</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	0	0
Algemene / overige reserves	1.445.090	182.879
	<u><u>1.445.090</u></u>	<u><u>182.879</u></u>

3.1.8.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT INTRAMURAAL	1.557.020	802.768
SEGMENT EXTRAMURAAL	-1.095.753	1.439
SEGMENT WONINGSTICHTING/HOLDING	1.445.090	182.879
	<u>1.906.357</u>	<u>987.086</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u><u>1.906.357</u></u>	<u><u>987.086</u></u>

3.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING**BATEN****11. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning***De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	6.922.689	6.879.164
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	25.223.674	23.200.122
Opbrengsten Jeugdwet	4.526	0
Opbrengsten Wmo	9.223.741	9.488.566
Overige zorgprestaties	437.021	431.958
Correctie wettelijk budget voor aanvaardbare kosten voorgaande jaren	0	321.052
Totaal	<u>41.811.651</u>	<u>40.320.862</u>

Toelichting:

In de jaarrekening 2017 werden de Wmo opbrengsten onderverdeeld in Opbrengsten Wmo Huishoudelijke zorg en Opbrengsten Wmo. In de jaarrekening 2018 wordt deze onderverdeling niet meer gemaakt en wordt beide opbrengsten verantwoord onder Opbrengsten Wmo.

12. Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	195.217	196.734
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	198.600	79.826
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	34.445	25.310
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	41.337	118.749
Totaal	<u>469.599</u>	<u>420.619</u>

Toelichting:

Onder subsidies Wlz/Zvw-zorg zijn de opbrengsten uit de subsidieregeling extramurale behandeling opgenomen.

13. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
Administratieve diensten	98.300	4.396
Restauratieve voorzieningen	19.070	11.333
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Verkoop onroerend goed	0	125.290
Verhuur onroerend goed	3.433.171	3.308.521
Zorggerelateerde opbrengsten	77.338	78.431
Overige opbrengsten	3.574	10.041
Totaal	<u>3.631.453</u>	<u>3.538.012</u>

Toelichting:

In 2017 zijn voor Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen de opbrengsten met betrekking tot de administratiekosten van de servicekosten verantwoord onder overige opbrengsten. In 2018 zijn deze kosten verantwoord onder opbrengsten administratieve diensten.

3.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

14. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	23.697.995	21.291.909
Sociale lasten	4.213.399	3.547.220
Pensioenpremies	1.817.970	1.638.236
Andere personeelskosten	1.037.337	1.019.862
Loonsubsidies	0	-86.450
Dotatie / vrijval voorzieningen	149.307	142.231
Subtotaal	<u>30.916.008</u>	<u>27.553.008</u>
Personeel niet in loondienst	2.911.068	4.055.452
Totaal personeelskosten	<u>33.827.076</u>	<u>31.608.460</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Intramuraal	295	266
Extramuraal	374	367
Woningstichting / holding	3	3
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden	<u>672</u>	<u>636</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

In 2018 is 14,5 fte (2017: 14,3 fte) doorberekend aan de VOF ParaGo. De doorberekende kosten zijn verantwoord onder lonen, salarissen en sociale lasten.

15. Afschrijvingen op immateriële, materiële en financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	3.331.229	3.263.970
- financiële vaste activa	0	24.775
Totaal afschrijvingen	<u>3.331.229</u>	<u>3.288.745</u>

16. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	-1.611.144	428.823
Totaal	<u>-1.611.144</u>	<u>428.823</u>

Toelichting:

De bedrijfswaarde van de kasstroomgenererende eenheid Klingelpoort/Hoogstede is ultimo 2018 hoger dan de boekwaarde. In het boekjaar 2018 heeft dit geresulteerd in een terugname van de cumulatieve bijzondere waardevermindering van € 434.488.

De bedrijfswaarde van de kasstroomgenererende eenheid Petersborg/Petersborg Dienstencentrum is ultimo 2018 lager dan de boekwaarde. In het boekjaar 2018 heeft dit geresulteerd in een bijzondere waardevermindering van € 516.275.

De bedrijfswaarde van de kasstroomgenererende eenheid Westerkade is ultimo 2018 hoger dan de gecorrigeerde boekwaarde. In het boekjaar 2018 heeft dit geresulteerd in een gedeeltelijke terugname van de onrendabele top van € 162.500.

Ultimo 2018 is het juridisch eigendom van de Beukenlaan en de Schelmseweg tegen een vergoeding ad € 1.560.000 kosten verkoper overgedragen van Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen aan de Steunstichting Arnhemse Gasthuizen. In het boekjaar 2018 heeft geresulteerd in boekwinst van € 1.530.431.

3.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

17. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.818.406	1.844.205
Algemene kosten	3.164.458	3.005.801
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.101.172	912.206
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.054.616	782.579
- Energiekosten gas	236.403	239.818
- Energiekosten stroom	186.487	189.967
Subtotaal	<u>1.477.506</u>	<u>1.212.364</u>
Huur en leasing	113.236	176.895
Boekresultaat materiële vaste activa	-4.696	-6.544
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>7.670.082</u></u>	<u><u>7.144.927</u></u>

18. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentebaten	10.331	19.047
Rentelasten	-799.435	-840.499
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-789.104</u></u>	<u><u>-821.452</u></u>

3.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

19. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

WNT-VERANTWOORDING 2018 [Stichting DrieGasthuizenGroep]

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting DrieGasthuizenGroep. Het voor Stichting DrieGasthuizenGroep toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 172.000 en is gebaseerd op het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 10 en klasse IV

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	A.G.R. Jansen	C.M.W. Reesing-Som
Functiegegevens	voorzitter raad van bestuur	lid raad van bestuur
Aanvang ³ en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁴	1,0	1,0
Dienstbetrekking? ⁵	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	137.814	120.946
Beloningen betaalbaar op termijn	11.330	11.249
<i>Subtotaal</i>	149.144	132.195
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum ⁶	172.000	172.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen ⁷	-	-
Totaal bezoldiging	149.144	132.195
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	133.451,00	53.298,00
Beloningen betaalbaar op termijn	11.024,00	5.487,00
<i>Subtotaal</i>		
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum ⁶	166.000,00	83.682,00
Totaal bezoldiging 2017	144.475,00	58.785,00

3.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

19. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	T.R. Doesburg	D.H. van Uiter	A. Maussart
Functiegegevens	[VOORZITTER]	[VOORZITTER-vice]	[LID]
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging ¹⁸	21.000	16.600	14.000
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum ¹⁹	25.800	17.200	17.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ²⁰	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12
Totale bezoldiging ¹⁸	20.250	16.600	7.000
Individueel toepasselijk maximum	24.900	16.600	8.368

bedragen x € 1	M.H.A.E. Sweere	S. van Bodegraven	M. Verholen
Functiegegevens	[LID]	[LID]	[LID]
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12	1/11 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging ¹⁸	14.000	2.333	2.333
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum ¹⁹	17.200	2.875	2.875
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ²⁰	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12		
Totale bezoldiging ¹⁸	14.000	-	-
Individueel toepasselijk maximum	16.600	-	-

Toelichting:

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting DrieGasthuizenGroep is de WNT-verantwoording van de volgende WNT-instellingen geconsolideerd:

- Stichting Catharina (WTZI-nummers 84, 1890, 1891 en 1994)
- Thuiszorg Groot Gelre B.V. (WTZI-nummer 7495)

3.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

20. Honoraria accountant

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	121.000	108.779
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	21.780	29.282
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>142.780</u>	<u>138.061</u>

21. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 19.

3.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	210.191	191.289
Financiële vaste activa	2	1.805.711	2.901.465
Totaal vaste activa		<u>2.015.902</u>	<u>3.092.754</u>
Vlottende activa			
Debiteuren en overige vorderingen	3	553.475	521.860
Liquide middelen	4	62.757	287.792
Totaal vlottende activa		<u>616.232</u>	<u>809.652</u>
Totaal activa		<u><u>2.632.134</u></u>	<u><u>3.902.406</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsfondsen	5	-1.384.184	-288.431
Algemene en overige reserves		5.963	5.963
Totaal eigen vermogen		<u>-1.378.221</u>	<u>-282.468</u>
Voorzieningen	6	8.663	0
Langlopende schulden	7	3.000.000	0
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	8	1.001.692	4.184.874
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>1.001.692</u>	<u>4.184.874</u>
Totaal passiva		<u><u>2.632.134</u></u>	<u><u>3.902.406</u></u>

3.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2018

	<u>Ref.</u>	<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Overige bedrijfsopbrengsten	9	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>0</u>	<u>0</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	10	0	0
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	11	44.910	22.693
Overige bedrijfskosten	12	-56.097	-29.565
Som der bedrijfslasten		<u>-11.186</u>	<u>-6.872</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		11.186	6.872
Financiële baten en lasten	13	-1.106.939	-5.433
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-1.095.753</u></u>	<u><u>1.439</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
Onttrekking:			
Bestemmingsfonds		<u>-1.095.753</u>	<u>1.439</u>
		<u><u>-1.095.753</u></u>	<u><u>1.439</u></u>

3.1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

3.1.12.1 Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, waaronder Richtlijn 655.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

3.1.12.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze netto vermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de DrieGasthuizenGroep.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de stichting geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van de voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

3.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA**1. Materiële vaste activa**

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	210.191	191.289
Totaal materiële vaste activa	<u>210.191</u>	<u>191.289</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	191.289	112.628
Bij: investeringen	77.239	102.536
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	44.910	23.875
Af: desinvesteringen	13.426	0
Boekwaarde per 31 december	<u>210.191</u>	<u>191.289</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.1.16.

3.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.805.712	2.901.465
Totaal financiële vaste activa	<u>1.805.712</u>	<u>2.901.465</u>
Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.901.465	2.900.026
Resultaat deelnemingen	-1.095.753	1.439
Boekwaarde per 31 december	<u>1.805.712</u>	<u>2.901.465</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.1.17.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:			
Groot Gelre Beheer B.V.	Thuiszorg	18.000	100% direct
Thuiszorg Groot Gelre B.V.	Thuiszorg	18.100	100% indirect
Groot Gelre Zorg B.V.	Thuiszorg	18.000	100% indirect
Advies en Bemiddeling Thuiszorg Arnhem B.V.	Bemiddeling Thuiszorg	18.000	100% indirect

3. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op groepsmaatschappijen	549.482	512.284
Vooruitbetaalde bedragen	3.993	9.576
Overige overlopende activa		
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>553.475</u>	<u>521.860</u>

Toelichting:

Er is geen voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht op de vorderingen.

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	62.757	287.792
Totaal liquide middelen	<u>62.757</u>	<u>287.792</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

3.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen	-1.384.184	-288.431
Algemene en overige reserves	5.963	5.963
Totaal eigen vermogen	<u>-1.378.221</u>	<u>-282.468</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2018</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	-288.431	-1.095.753	0	-1.384.184
Totaal bestemmingsfondsen	<u>-288.431</u>	<u>-1.095.753</u>	<u>0</u>	<u>-1.384.184</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2018</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Overige reserves:	5.963	0	0	5.963
Totaal algemene en overige reserves	<u>5.963</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>5.963</u>

Toelichting:

Het enkelvoudige eigen vermogen van Stichting DrieGasthuizenGroep is ultimo 2018 negatief. De mutatie heeft betrekking op het resultaat deelnemingen.

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2018 en resultaat over 2018

De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	-1.378.221	-1.095.753
- Stichting Catharina	7.586.968	1.557.019
- Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen	34.341.033	1.445.091
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>40.549.780</u>	<u>1.906.357</u>

Toelichting:

In het enkelvoudig vermogen en resultaat zijn het vermogen en resultaat van Stichting Catharina en Stichting DrieGasthuizenGroep Zorgvriendelijke appartementen niet verwerkt als gevolg van een stichtingstructuur.

3.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

6. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-1-2-18	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€	€
Voorziening uitgestelde beloningen	0	8.663	0	0	8.663
Totaal voorzieningen	<u>0</u>	<u>8.663</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.663</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-18
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	0
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	6.194
hiervan > 5 jaar	2.470

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening uitgestelde beloningen is bestemd voor uitkeringen bij dienstjubilea volgens de cao en is berekend volgens blijfkansberekeningen en een disconteringsvoet.

7. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Lening Steunstichting Arnhemse Gasthuizen	3.000.000	0
Totaal langlopende schulden	<u>3.000.000</u>	<u>0</u>

Toelichting per categorie voorziening:

De lening betreft een lening van de Steunstichting Arnhemse Gasthuizen aan Stichting DrieGasthuizenGroep. Voor deze lening is geen aflossingsschema overeengekomen en zijn geen zekerheden gesteld. De te betalen rentevergoeding vanaf 1 december 2018 is 2,3%. De eerstvolgende renteherziening is op 1 december 2028. De lening heeft een looptijd van 20 jaar.

8. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Crediteuren	9.100	52.454
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12.812	12.028
Overige schulden:		
Schulden aan groepsmaatschappijen	548.490	673.060
Steunstichting Arnhemse Gasthuizen	343.550	3.380.752
Schulden aan RvT leden	9.257	0
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Diversen	0	1.548
Vakantiegeld	14.483	13.383
Vakantiedagen	21.703	20.962
Eindejaarsuitkering	1.927	1.854
Overige overlopende passiva:		
Diversen	40.371	28.833
Totaal overige kortlopende schulden	<u>1.001.692</u>	<u>4.184.874</u>

Toelichting:

In het verslagjaar is aan de groepsstichtingen 0,2% (2017: 0,2%) rente over de rekening-courant posities berekend. Er zijn geen zekerheden verstrekt en er is geen aflossingsschema overeengekomen.

3.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	0	0	255.194	0	0	255.194
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	63.905	0	0	63.905
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>191.289</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>191.289</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	77.239	0	0	77.239
- afschrijvingen	0	0	44.910	0	0	44.910
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	36.474	0	0	36.474
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	23.048	0	0	23.048
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>13.426</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>13.426</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>18.902</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>18.902</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	0	0	295.959	0	0	295.959
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	85.767	0	0	85.767
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>210.191</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>210.191</u>
Afschrijvingspercentage			10% / 20%			

3.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2018	2.901.465	0	0	0	0	0	0	2.901.465
Resultaat deelnemingen	-1.095.753	0						-1.095.753
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>1.805.712</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.805.712</u>

3.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

9. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengsten verkoop MVA	3.574	0
Doorberekening opbrengsten aan groepsmaatschappijen	-3.574	0
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

LASTEN

10. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	15.820	59.068
Andere personeelskosten	21.641	25.201
Doorberekende personeelskosten aan groepsmaatschappijen	-37.461	-84.269
Subtotaal	0	0
Personeel niet in loondienst	0	0
Totaal personeelskosten	<u>0</u>	<u>0</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

	3	3
--	---	---

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden

	<u>3</u>	<u>3</u>
--	----------	----------

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is

	0	0
--	---	---

11. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	44.910	22.693
Totaal afschrijvingen	<u>44.910</u>	<u>22.693</u>

12. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Algemene kosten	294.699	169.500
Huur en leasing		
Doorberekening kosten aan groepsmaatschappijen	-343.648	-199.065
Totaal overige bedrijfskosten	<u>-48.949</u>	<u>-29.565</u>

13. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentebaten groepsmaatschappijen	997	0
Resultaat deelnemingen	-1.095.753	1.439
Subtotaal financiële baten	-1.094.756	1.439
Rentelasten	-10.939	-6.708
Rentelasten groepsmaatschappijen	-1.244	-164
Subtotaal financiële lasten	-12.183	-6.872
Totaal financiële baten en lasten	<u>-1.106.939</u>	<u>-5.433</u>

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting DrieGasthuizenGroep heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 21 mei 2019.

De raad van toezicht van Stichting DrieGasthuizenGroep heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 21 mei 2019.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 3.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

W.G.
A.G.R. Jansen 21 mei 2019
voorzitter raad van bestuur

W.G.
C.M.W. Reesing-Som 21 mei 2019
lid raad van bestuur

W.G.
S. van Bodegraven 21 mei 2019
voorzitter RvT

W.G.
D.H. van Uiter 21 mei 2019
vice-voorzitter RvT

W.G.
M.H.A.E. Sweere 21 mei 2019
lid RvT

W.G.
A. Maussart 21 mei 2019
lid RvT

W.G.
M.J. Verholen 21 mei 2019
lid RvT

3.2 OVERIGE GEGEVENS

3.2 OVERIGE GEGEVENS

3.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 16, dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van de Stichting.

3.2.2 Nevenvestigingen

Stichting DrieGasthuizenGroep heeft geen nevenvestigingen.

3.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting DrieGasthuizenGroep te Arnhem

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting DrieGasthuizenGroep ('de instelling') te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting DrieGasthuizenGroep op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn hierna beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting DrieGasthuizenGroep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Apeldoorn, 23 mei 2019
BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. M. van Arkel RA

4 Lijst met afkortingen

AO/IC	Administratieve Organisatie en Interne Controle
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BOPZ	Wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CCR	Centrale Cliëntenraad
DGG	DrieGasthuizenGroep
ECD	Elektronisch Cliënten Dossier
ELV	eerstelijnsverblijf
FTE	Fulltime Equivalent
GGB	Groot Gelre Beheer
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HbH	Hulp bij Huishouding
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HR	Human Resources
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
KCC	KlantContactCentrum
MJOB	Meerjarenonderhoudsbegroting
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MT	Management Team
MVA	Materiële vaste activa
NVTZ	Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorginstellingen
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OR	Ondernemingsraad
ORT	Onregelmatigheidstoelage
PDCA	Plan Do Check Act
pgb	persoonsgebonden budget
RvB	Raad van bestuur
RvT	Raad van toezicht
TGG	Thuiszorg Groot Gelre
VVT	Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg
WGBO	Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wkkgz	Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen
WTZi	Wet toelating zorginstellingen
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zorgzwaarte Pakket